

ten, men der er ikke talt Noget om det kongelige Budskab. Ja, det har glædet mig at see i den Note, vi have fra Østen, udtalt, at Londonertræctaten er bleven en Deel af Europas offentlige Ret, og at den, som har den vigtigste Part deri, skal vide for sin Deel at haandhæve det; det har glædet mig at see dette. Ja, jeg har saa inderligt som Noget glædet mig over, at det Arbejde, som salig Kong Christian den Ottende ikke fik fuldført, blev gjenoptaget, skøndt det bedrøvede mig, at vor Udenrigsminister Needh, dengang han var i Warschau — jeg antager, at han forglemte det — ikke imod den Magt, der havde ydet en saa kraftig Bistand, turde haandhæve den danske Kronens Ret ogsaa til Lehnshertugdømmet Holsteen, saa at han derved i eet Punkt veeg tilbage fra Christian den Ottendes aabne Brev af 1846, ligesom jeg ogsaa blev bedrøvet over den Passus, som kom ind i Wauschauerprotocollen om andre mulige Prætenstioner, som den danske Konge skulde afskjæbe. Disse Prætenstioner, disse Renunciationer skal jeg nu ikke videre berøre, endskjøndt vi jo Alle, af de mundtlige Forhandlinger, der fandt Sted i Warschau, vide, hvortil de sigte, men bedrøves maa man over, at Slikt er kommen ind, og at navnlig Udtrykket: „Renunciationer“ i dette Tilfælde er blevet brugt. Men, om man ogsaa kan bedrøves over, at i disse to Punkter det danske Standpunkt, det ældgamle danske Heelstatsstandpunkt, ere fravegne, saa maa man dog glæde sig over, at det er opretholdt i alle de andre Henseender, at den danske Kronens Arveret efter Kongeloven er fastholdt til Danmarks gamle Rige — ja, naar jeg siger saa, er det ikke i eiderdansk Betydning, men det er i historisk Betydning, og saavidt ere vi dog ikke komne i Frygten for Eiderdanismen, at vi ikke længere skulde turde sige, at der, som Historien jo siger, er noget dansk Rige — er fastholdt, med andre Ord, til det egentlige Danmark og Slesvig, samt til de schauenborgske Allodialbesiddelser og de pløenske Lande. Og det er vist, at Enhver maatte glæde sig over den Høimodighed, hvormed Østens ridderlige Keiser bidrog sit til, at den danske Stat kunde blive samlet, opgav sine Prætenstioner, de være nu mere eller mindre begrundede.

Efter min Anskuelse, naar vi gaae ud fra den danske Kronens Standpunkt, da have de ingen Ret imod Kronen; forlade vi derimod Kronens Standpunkt og gaae over paa de agnatiske Fordringers Gebeet, saa turde det være et Spørgsmaal, om de kunde staae sig mod de yngre kongelige Kinters Fordring paa Lehnshertugdømmet Holsteen, der jo i sin Tid blev et Equivalent og Surrogat for Oldenborg og Delmenhorst, paa hvilken Lehnshertugdømmet Holsteens Arveret gif over, saa at selvfølgelig Oldenborgs og Delmenhorsts Arveret gif over til Lehnshertugdømmet Holsteen. Men disse Fordringer, de være nu, som de ville, taknemmelige maae vi være, fordi Østens ridderlige Keiser bidrog sit til, at den danske Stat kunde blive samlet, og glæde maae vi os over, at — hvad Enhver af os maae antage — han ikke vilde træde den danske Arveret for nær. Derfor kunde jeg ikke forstaae det, da i sidste Efteraar, den 8de October, den høitærede Premierminister — og aldrig skal jeg glemme det Indtryk, som det gjorde paa mig — oplæste de Ord: „og skal Kongelovens §§ 27—40 være ophævede.“ Det greb mig saa dybt, at det var mig, som om et gammelt Skjold faldt ned, og jeg hørte Baabenlarm (Hør!). Jeg kunde ikke forstaae, hvorfra det kom. Der opstod en Mistanke hos mig, som vistnok hos mange Andre, at det var det gamle gottorpiske Husets Uvillie imod den cognatiske Arvesølge, som vi igaar hørte en forhenværende Minister udtale, og dog kunde jeg ikke forstaae, hvorledes dette Hus, der nu ifølge sin ophøiede Stilling maa have glemt den gamle smaallige gottorpiske Ivershyge, hvorledes dette Hus som med saa stor Genereusitet i 1767 og 1772 opgav sine agnatiske Fordringer paa Slesvig, hvorledes dette Hus nu vilde tiltetgjøre de cognatiske Rettigheder ikke blot Nord for Eideren, men endogsaa Norden for Kongeaen. Men Gud ske Lov for de Oplysninger, vi forleden fik; Gud ske Lov, at det er saa, at det er i Kongens eget Raad, Tanken er opstaaet om at tiltetgjøre den cognatiske Arvesølge. Det vilde have bedrøvet mig, om den Magt, paa hvilken ogsaa jeg har stølet, og hvis store Betydning jeg ogsaa anerkender med en æret Landsthings-